	1. www.ziyonet.uz. 2. www.edu.uz. 3. www.google.uz. 4. www.gov.uz.
7.	fanining o`quv dasturi Jizzax davlat pedagogika universitet Kengashining 202__ yil "___"_________dagi ____-sonli Kengash qarori bilan tasdiqlangan.
8.	**Fan/modul uchun ma'sullar:** D.Tangirova – JDPU "Maxsus pedagogika" kafedrasi katta o'qituvchisi
9.	**Taqrizchilar:** M.Tilakova – Jizzax viloyat XXQT va MO instituti kafedra mudiri p.f.f.d. (PhD) D.Alibekov–O`zMU Jizzax filiali psixologiya kafedra mudiri dotsent

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"
Jizzax davlat pedagogika universiteti
rektori ____________ Sh.S.Sharipov

202___yil "___"___________

MAXSUS ONA TILINI O'QITISH TEXNOLOGIYASI FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 100000 – Ta'lim

Ta'lim sohasi: 110000 – Ta'lim

Ta'lim yo'nalishi: 60112700 – Maxsus pedagogika
Surdopedagogika (qo'shimcha surdotarjimonlik)

Jizzax-2022

Fan/modul kodi 351MOTM08		O‘quv yili 2022-2023	Semestr 3-4	ECTS - Kreditlar 8	
Fan/modul turi Majburiy		Ta’limtili O‘zbek		Haftadagi dars soatlari 4-4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)		Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Maxsus ona tilini o‘qitish texnologiyasi	Ma’ruza-60 Amaliy-60 Jami-120		120	240

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o‘qitishdan maqsad – talabalarda eshitishda nuqsoni mavjud bolalarga Maxsus ona tilini o‘qitish texnologiyasini o‘rgatish uchun zarur nazariy bilim va amaliy malakalar, korreksion ta’lim-tarbiya jarayonini tashkil etish shakllari hamda usullari bo‘yicha bilim, ko‘nikma va malakalarni shakllantirishdir.

Fanning vazifasi – talabalarga ona tili o‘qitish maxsus metodikasi (eshitishda nuqsoni bo‘lgan o‘quvchmlarga ona tili o‘qitish maxsus metodikasi) nazariyasi hamda uni usullarini amaliyotda qo‘llashga o‘rgatishdan iborat

II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.1.Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

3-semestr

1-mavzu:Maxsus ona tilini o‘qitish metodikasi fan sifatida (2 soat)

Kar va zaif eshituvchi bolalar maktabida ona tili o‘qitish uslubiyati asoslari. Ona tili metodikasining predmeti, ob’ekti, vazifalari. Ona tili o‘qitish metodikasining boshqa fanlar bilan aloqasi.

2-mavzu: Kar va zaif eshituvchi o‘quvchilar tomonidan ona tilini o‘zlashtirish xususiyatlari. (2 soat)

Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalar maktabida ona tilga o‘qitish ishlarini tashkil qilish. Ona tili darslarida didaktik tamoyillarni qo‘llash. Dars - eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalar maktabida ona tiliga o‘qitish shakli sifatida.

3-mavzu: Savodga o‘rgatishning ilmiy asoslari (2 soat)

Savodga o‘rgatishning zamonaviy tovush analitik-sintetik metodi va uni korrektsion maktabda qo‘llashning xususiyatlari. Tovush analizi va sintezini mazmuni. Tovush va harflarni o‘rganish. O‘qish va yozuv jarayonlarning o‘zaro bog‘liqligi, korrektsion maktabda alifbegacha va alifbe davrining maxsus vazifalari va mazmuni. Savodga o‘rgatishda ko‘rgazmali va didaktik materiallar.

4-mavzu:Savodga o‘rgatishning zamonaviy tovush analitik-sintetik metodi va uni yordamchi mehnat ta`limi maktabida qo‘llashning xususiyatlari (2 soat)

Tovush analizi va sintezining mazmuni. Tovush va harflarni o‘rganish. O‘qish va yozuv jarayonlarning o‘zaro bog‘liqligi, yordamchi mehnat ta`limi

maktabida alifbegacha va alifbe davrining maxsus vazifalari va mazmuni. Savodga o'rgatishda ko'rgazmali va didaktik materiallar.

5-mavzu:Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar maktabida ona tiliga o'qitish jarayonida pedagogik texnologiyalarni qo'llash (2 soat)

Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar maktabida ona tiliga o'qitish jarayonida qo'llanuvchi nutqiy vositalar. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar maktabida ona tili darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanish.

6-mavzu:Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar maktabida nutqqa o'rgatish uslubiyati (2 soat)

O'qishga o'rgatish mazmuni va dastur talablari. Bu bosqichda o'qish uchun beriladigan materialini xarakterini o'zgarishi.. Qadimiy asar-idrok etishga tayyorgarlik.

7-mavzu: Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni daktil nutqqa o'rgatish uslubiyati (2 soat)

Daktil nutqini og'zaki va yozma nutq shakllari bilan munosabati.Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarning og'zaki nutqini shakllantirishda daktil nutqining o'rni.Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar daktil nutqini o'qitish mazmuni

8-mavzu: Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni og'zaki nutqini shakllantirish uslubiyati. (2 soat)

Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarni og'zaki nutqini shakllantirish mazmuni va ahamiyati. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni og'zaki nutqni idrok etishga o'rgatish.

9-mavzu: Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni ekspressiv og'zaki nutqga o'rgatish. (2 soat)

Maxsus maktabda og'zaki nutq darsi. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarning og'zaki nutqini o'stirishda didaktik materiallardan foydalanish.

10-mavzu: Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni savodga o'rgatish uslubiyati (2 soat)

Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni savodga o'rgatishning zamonaviy usuli.Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarni o'qishga o'rgat[...] uslubiyati.Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarni yozuvga o'rgatish uslubiy[...] Maxsus maktabda savodga o'rgatish darsi.

11-mavzu: Eshitishda nuqsoni mavjud bolalarni so'zlashuv nut[...] shakllantirish uslubiyati (2 soat)

Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarni so'zlashuv nutqini rivojlantirish mazmuni, maqsadi va vazifasi. Maxsus maktabda pretmet-amaliy ta[...] darslarida so'zlashuv nutqini rivojlantirish bo'yicha ish turlari. Ma[...] maktabda so'zlashuv nutqini rivojlantirish bo'yicha olib boriladigan ish tu[...] va ularni o'tkazish uslubiyati. Adabiy ta'lim jarayonida eshitishda nuq[...]

bo'lgan bolalar bolalar so'zlashuv nutqini rivojlantirish bo'yicha pedagogik tizim komponentlari tavsifi

12-mavzu: Eshitishda nuqsoni mavjud bolalarni bog'langan nutqni rivojlantirish uslubiyati (2 soat)

Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni bog'langan nutqni rivojlantirish mazmuni va maqsadi.Insholar tasnifi. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni bog'langan nutqni o'rgatishga qo'yilgan pedagogik talablar.Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni bog'langan nutqni rivojlantirish bo'yicha olib boriladigan ish turlari.

13-mavzu:Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar maktabida o'qish uslubiyati (2 soat)

Eshitishda nuqsoni mavjud bolalarni o'qishga o'rgatish uslubiyati

Maxsus maktabda o'qish darslarining vazifasi va ahamiyati.Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni o'qishga o'rgatishga zamonaviy yondoshish.Maxsus maktabda o'qish darslarida ishni asosiy yo'nalishlari.

14-mavzu:Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar maktabida grammatikani o'rgatish uslubiyati (2 soat)

Eshitishda nuqsoni mavjud bolalarni grammatikaga o'rgatish uslubiyati. Grammatikani o'rgatishga semantik yondashuv maqsadi. Dastur mazmuni va tarkibi. Ta'lim prinsip va metodlari. Grammatikani o'rgatishga semantik yondashuv usullari.

15-mavzu: Grammatik mavzu ustida ishlash. (2 soat)

Grammatik qoida, tushunchalar ustida ishlash. Grammatika darslarida amaliyot va nazariyani o'zaro aloqasi. Grammatika darslarida nutqni muloqot quroli sifatida shakllantirish. Maxsus maktabda grammatikani o'rgatish uslubiyati.Maxsus maktabda grammatikani o'rgatish dasturi mazmuni

4-semestr

16-mavzu:Ona tili darslarida didaktik tamoyillarni qo'llash (2 soat)

Ona tiliga o'qitishda didaktik tamoyillarni qo'llash. Tarbiyaviy va rivojlantiruvchi ta`lim, maktabning hayot bilan bog'liqligi, ko'rgazmalilik, ilmiylik, ketma-ketlilik, tizimlilik, individual-differentsial yondashuv tamoyillari.

17-mavzu: Kar va zaif eshituvchi bolalar maktabda o'qish darslarning vazifalari va mazmuni (2 soat)

O'qish darslarining ta`limiy, tarbiyaviy va korrektsion vazifalari. O'qish malakalarini rivojlantirish. O'qish darsliklarida material joylashuvi tamoyili. O'quv materialining mavzu va mazmuni.

18-mavzu: Kar va zaif eshituvchi bolalarda o'qish malakasining asosiy jihatlarini shakllantirish (2 soat)

Ongli o'qishni rivojlantirishga doir ish metodikasi. Tez, to'g'ri, ifodali o'qish malakalarini shakllantirish.

19-mavzu: Kar va zaif eshituvchi bolalarda o'qish darslarida nutq o'stirish (2 soat)

Nutqni rivojlantirishga doir ish turlari. Lug'at ustida ishlash. So'zni izohlash usullari. Gap va bog'langan nutq ustida ish. O'qish darslarida qo'llaniladigan qayta hikoyalash turlari.

20-mavzu: Kar va zaif eshituvchi bolalarda turli janrdagi badiiy asarlar ustida ishlash (2 soat)

Boshlang'ich va yuqori sinflarda badiiy asarlar ustida ishlash metodikasi. Ertak, hikoya, masal, she`r ustida ishlashning xususiyatlari.

21-mavzu: To'g'ri yozuvni o'rgatishga oid ishlarni tashkil etish yo'llari va usullari. (2 soat)

Og'zaki nutqga o'rgatish. og'zaki nutq atrofdagilar bilan muloqot quroli sifatida. Og'zaki nutqga o'rgatishning ikki yo'nalishi: labdan o'qish malakalarini shakllantirishning metodik usullari. Talaffuz malakalarini shakllantirish yo'llari.

22-mavzu: Kar va zaif eshituvchi bolalarda og'zaki dialogik va monologik nutq o'stirish (2 soat)

Bog'langan nutq va uni rivojlantirish vazifalari. Aqli zaif o'quvchilar bog'langan nutqining xususiyatlari. Nutqning dialogik shaklini rivojlantirish. Monologik nutqni rivojlantirish bo'yicha ishlar. Bog'langan nutqni rivojlantirish bo'yicha ish turlari: suhbat, hikoyalash va hokazo.

23-mavzu: Ona tili darsida kar va zaif eshituvchilarda yozma ishlar va ularni o'tkazish metodikasi (2 soat)

Matnlarning hajmi va mazmuniga qo'yiladigan talablar. Bayon va insho yozdirish metodikasi.

24-mavzu:Eshitishida nuqsoni bor o'quvchilarning so'zlashuv nutqini rivojlantirish. (2 soat)

Nutqni rivojlantirish. Bog'langan va so'zlashuv nutqni rivojlantirishga qo'yilgan dastur talablari. Dialog va suhbatlar o'tkazish uchun sharoitlarni o'zgartirish.

25-mavzu:So'zlashuv nutqini shakllantirish usullari. (2 soat)

Eshitishda muammolari bo'lgan bolalar nutqini o'stirish. Nutq o'stirish fanining maksadi, vazifalari. Eshitishda muammolari bo'lgan bolalarning so'zlashuv nutqni rivojlantirish. Eshitishda muammolari bo'lgan bolalarning nutqining rivojlanish xususiyatlari va boskichlari.

26-mavzu: Yozma va og'zaki bog'langan nutqni rivojlantirish bo'yicha ish turlari. (2 soat) Bayon turlari, bayon uchun material tanlash, bayon yozishga tayyorgarlik ko'rish. Kar va zaif eshituvchi bolalar maktabida bayon yozishga o'rgatishning o'ziga xos usullari. Insho turlari. Rasm, rasmlar seriyasi bo'yicha insho yozish.

27-mavzu:Tilga o'qitishning zamonaviy tizimini tasniflash. Kar o'quvchilarini tilga o'qitishning tarixiy tizimi haqida qisqacha suhbat mimik, yozma va sof og'zaki metodlar. (2 soat)

Mustaqillik davrida eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar maktabida tilga o'qitish tizimini qayta qurish, nutqiy muloqot printsipi bo'yicha tilga o'qitish tizimi, nutqiy muhit yaratish. Tilga o'qitish tizimidagi nutq formalari. Daktil nutqi: uni muloqot quroli sifatida nutqni shakllantirishdagi roli.

28-mavzu: Kar va zaif eshituvchi bolalarda o'qish va nutqni rivojlantirish. (2 soat)

Kichik va o'rta sinflarda o'qishga o'rgatish vazifalari, ketma-ketligi va murakkablashuvi. O'qishga o'rgatish mazmuni va dastur talablari. Bu bosqichda o'qish uchun beriladigan materialini xarakterini o'zgarishi. Qadimiy asar-idrok etishga tayyorgarlik.

29-mavzu:Eshitishi va kurishida nuqsoni bor bolalarning bog'langan nutqini rivojlantirish masalalari. (2 soat)

O'qish va nutqni rivojlantirish. Kichik va o'rta sinflarda o'qishga o'rgatish vazifalari, ketma-ketligi va murakkablashuvi. O'qishga o'rgatish mazmuni va dastur talablari. Bu bosqichda o'qish uchun beriladigan materialini xarakterini o'zgarishi

30-mavzu:Grammatika yuqori sinflarda grammatikani o'rgatish maqsadi. (2 soat)

Dastur mazmuni va tarkibi. Ta'lim printsip va metodlari. 8 sinfda grammatika o'rgatish usullari. Grammatik mavzu ustida ishlash. Grammatik qoida, tushunchalar ustida ishlash. Grammatika darslarida amaliyot va nazariyani o'zaro aloqasi.

III. Amaliy mashg`ulotlari bo`yicha ko`rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

III.1. Amaliy mashg`uloti mavzulari

3-semestr

1-mavzu:Maxsus ona tilini o'qitish metodikasi fan sifatida. (2 soat)

Reja:

1. Kar va zaif eshituvchi bolalar maktabida ona tili o'qitish uslubiyati asoslari. "ESSE" metodi asosida yoritib bering.
2. Ona tili metodikasining predmeti, ob'ekti, vazifalari. "Konvert"metodi asosida yoriting.
3. Ona tili o'qitish metodikasining boshqa fanlar bilan aloqasi. "Sinkveyn texnologiyasi" foydalanib yoritib bering.

2-mavzu: Kar va zaif eshituvchi o'quvchilar tomonidan ona tilini o'zlashtirish xususiyatlari. (2 soat)

Reja:

1. Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalar maktabida ona tilga o‘qitish ishlarini tashkil qilish. “ESSE” metodi asosida yoritib bering.

2. Ona tili darslarida didaktik tamoyillarni qo‘llash. “Sinkveyn texnologiyasi” foydalanib yoritib bering.

3. Dars -eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalar maktabida ona tiliga o‘qitish shakli sifatida. “Konvert”metodi asosida yoriting.

3-mavzu: Savodga o‘rgatishning ilmiy asoslari. (2 soat)

Reja:

1. Savodga o‘rgatishning zamonaviy tovush analitik-sintetik metodi va uni korrektsion maktabda qo‘llashning xususiyatlari. (FSMU texnologiyasi asosida yoriting)
2. Tovush analizi va sintezini mazmuni. (Klaster asosida taxlil eting)
3. Tovush va harflarni o‘rganish. (Munosabat texnalogiyasi orqali bayon eting)

4-mavzu:Savodga o‘rgatishning zamonaviy tovush analitik-sintetik metodi va uni yordamchi mehnat ta`limi maktabida qo‘llashning xususiyatlari. (2 soat)

Reja:

1.Tovush analizi va sintezining mazmuni, tovush va harflarni o‘rganish. (B.Bulum taksanomiyasi bo’yicha izohlang)

2. O‘qish va yozuv jarayonlarning o‘zaro bog‘liqligi, yordamchi mehnat ta`limi maktabida alifbegacha va alifbe davrining maxsus vazifalari va mazmuni. (Munosabat texnalogiyasi orqali sharxlang)

3. Savodga o‘rgatishda ko‘rgazmali va didaktik materiallar. (Insert usuli orqali bayon eting)

5-mavzu:Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalar maktabida ona tiliga o‘qitish jarayonida pedagogik texnologiyalarni qo‘llash. (2 soat)

Reja:

1. Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalar maktabida ona tiliga o‘qitish jarayonida qo‘llanuvchi nutqiy vositalar. (Klaster orqali bayon eting).
2. Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalar maktabida ona tili darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanish.(Venn diagrammasi orqali shakillantiring)

6-mavzu:Eshitishida nuqsoni bo‘lgan bolalar maktabida nutqqa o‘rgatish uslubiyati. (2 soat)

Reja:

1. O‘qishga o‘rgatish mazmuni va dastur talablari, o‘qish uchun beriladigan materialini xarakterini o‘zgarishi.(Venn diagrammasi orqali shakillantiring)

2. Qadimiy asar-idrok etishga tayyorgarlik. (FSMU texnalogiyasi asosida sharxlang)

7-mavzu: Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalarni daktil nutqga o‘rgatish uslubiyati . (2 soat)

Reja:

1. Daktil nutqini og‘zaki va yozma nutq shakllari bilan munosabati. “Kim chaqqon” strategiyas metodi asosida yoriting.
2.Eshitishida nuqsoni bo‘lgan bolalarning og‘zaki nutqini shakllantirishda daktil nutqining o‘rni. (FSMU texnalogiyasi asosida sharxlang).
3. Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalar daktil nutqini o‘qitish mazmuni. VEEN diagrammasi buyicha yoritish.

8-mavzu: Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalarni og‘zaki nutqini shakllantirish uslubiyati. (2 soat)

Reja:

1. Eshitishida nuqsoni bo‘lgan bolalarni og‘zaki nutqini shakllantirish mazmuni va ahamiyati. “Munozara to‘ri” texnologiya asosida mavzuni yoriting.
2.Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalarni og‘zaki nutqni idrok etishga o‘rgatish. Aqliy hujum» metodi asosida yoriting.

9-mavzu: Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalarni ekspressiv og‘zaki nutqga o‘rgatish. (2 soat)

Reja:

1. Maxsus maktabda og‘zaki nutq darsi. (B.Bulum taksanomiyasi bo’yicha izohlang).
2. Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalarning og‘zaki nutqini o‘stirishda didaktik materiallardan foydalanish. “Baliq” strategiyasi asosida

10-mavzu: Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalarni savodga o‘rgatish uslubiyati. (2 soat)

Reja:

1. Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalarni savodga o‘rgatishning zamonaviy usuli. “Blits-so’rov” texnalogiyasi asosida izohlang
2. Eshitishida nuqsoni bo‘lgan bolalarni o‘qishga o‘rgatish uslubiyati.(10 ta test tuzing va daftaringizga qayd eting).
3. Eshitishida nuqsoni bo‘lgan bolalarni yozuvga o‘rgatish uslubiyati. “Venn” diagrammasi asosida

11-mavzu: Eshitishda nuqsoni mavjud bolalarni so‘zlashuv nutqini shakllantirish uslubiyati. (2 soat)

Reja:

1. Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarni so'zlashuv nutqini rivojlantirishning mazmuni, maqsadi va vazifasi. (Klasterga slogan holda izohlang)

2. Maxsus maktabda pretmet-amaliy ta'lim darslarida so'zlashuv nutqini rivojlantirish bo'yicha ish turlari. (FSMU texnalogiyasi asosida izohlang)

3. Maxsus maktabda so'zlashuv nutqini rivojlantirish bo'yicha olib boriladigan ish turlari va ularni o'tkazish uslubiyati. (Munosabat texnalogiyasi orqali sharxlang)

12-mavzu: Eshitishda nuqsoni mavjud bolalarni bog'langan nutqni rivojlantirish uslubiyati. (2 soat)

Reja:

1. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni bog'langan nutqni rivojlantirish mazmuni va maqsadi. (B.Bulum taksanomiyasi bo'yicha izohlang)
2. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni bog'langan nutqni o'rgatishga qo'yilgan pedagogik talablar. (FSMU texnalogiyasi asosida izohlang)
3. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni bog'langan nutqni rivojlantirish bo'yicha olib boriladigan ish turlari. (Munosabat texnalogiyasi orqali sharxlang)

13-mavzu:Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar maktabida o'qish uslubiyati. (2 soat)

Reja:

1. Eshitishda nuqsoni mavjud bolalarni o'qishga o'rgatish uslubiyati Venn diagrammasidan foydalangan holda yoriting.
2. Maxsus maktabda o'qish darslarining vazifasi va ahamiyati. "Klaster metodi" yordamida izohlang.
3. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni o'qishga o'rgatishga zamonaviy yondoshish. «Birgalikda o`qiymiz» texnikasidan foydalangan holda yoriting.

14-mavzu: Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar maktabida grammatikani o'rgatish uslubiyati. (2 soat)

Reja:

1. Eshitishda nuqsoni mavjud bolalarni grammatikaga o'rgatish uslubiyati. "Kungaboqar" texnologiyasi asosida o'rganish.
2. Grammatikani o'rgatishga semantik yondashuv maqsadi. "Estafeta" musobaqalarini tashkil etish.
3. Dastur mazmuni va tarkibi. "Skarabey" texnologiyasi asosida o'rganish.

15-mavzu: Grammatik mavzu ustida ishlash. (2 soat)

Reja:

1. Grammatik qoida, tushunchalar ustida ishlash. "Klaster metodi" yordamida izohlang.
2. Grammatika darslarida amaliyot va nazariyani o'zaro aloqasi. "Kungaboqar" texnologiyasi asosida o'rganish.

3. Grammatika darslarida nutqni muloqot quroli sifatida shakllantirish.

4-semestr

16-mavzu:Ona tili darslarida didaktik tamoyillarni qo'llash. (2 soat)

Reja:

1. Ona tiliga o'qitishda didaktik tamoyillarni qo'llash. Ikki qismli kundalik metodidan foydalanib mazmunini yoriting.
2. Tarbiyaviy va rivojlantiruvchi ta`lim, maktabning hayot bilan bog'liqligi. "Yangilik kashf etish" orqali o`rganish (evristik) usuli orqali yoriting.
3. Ko'rgazmalilik, ilmiylik, ketma-ketlilik, tizimlilik, individual-differentsial yondashuv tamoyillari. Venn diagrammasidan foydalangan holda yoriting.

17-mavzu: Kar va zaif eshituvchi bolalar maktabda o'qish darslarning vazifalari va mazmuni. (2 soat)

Reja:

1. O'qish darslarining ta`limiy, tarbiyaviy va korrektsion vazifalari.
2. O'qish malakalarini rivojlantirish.
3. O'qish darsliklarida material joylashuvi tamoyili. O'quv materialining mavzu va mazmuni.

18-mavzu: Kar va zaif eshituvchi bolalarda o'qish malakasining asosiy jihatlarini shakllantirish. (2 soat)

Reja:

1. Ongli o'qishni rivojlantirishga doir ish metodikasi."Birgalikda o'qiymiz" texnikasidan foydalangan holda yoriting
2. Tez, to'g'ri, ifodali o'qish malakalarini shakllantirish.

19-mavzu: Kar va zaif eshituvchi bolalarda o'qish darslarida nutq o'stirish. (2 soat)

Reja:

1. Nutqni rivojlantirishga doir ish turlari. "Klaster metodi" yordamida izohlang.
2. So'zni izohlash usullari«Birgalikda o`qiymiz» texnikasidan foydalangan holda yoriting.
3. Lug'at, gap va bog'langan nutq ustida ish. «Birgalikda o`qiymiz» texnikasidan foydalangan holda yoriting.

20-mavzu: Kar va zaif eshituvchi bolalarda turli janrdagi badiiy asarlar ustida ishlash. (2 soat)

Reja:

1. Boshlang'ich va yuqori sinflarda badiiy asarlar ustida ishlash metodikasi.(jarayonlarida testlar bilan ishlash).
2. Ertak, hikoya, masal, she`r ustida ishlashning xususiyatlari. "Klaster metodi" yordamida izohlang.

21-mavzu: To'g'ri yozuvni o'rgatishga oid ishlarni tashkil etish yo'llari va usullari. (2 soat)

Reja:

1. Og'zaki nutq atrofdagilar bilan muloqot quroli sifatida. "Sinkveyn texnologiyasi" foydalanib yoritib bering.
2. Og'zaki nutqga o'rgatishning ikki yo'nalishi: labdan o'qish malakalarini shakllantirishning metodik usullari. Baliq skleti yordamida yoriting.
3. Talaffuz malakalarini shakllantirish yo'llari. «TANQIDIY TAFAKKUR» metodi asosida yoriting.

22-mavzu: Kar va zaif eshituvchi bolalarda og'zaki dialogik va monologik nutq o'stirish. (2 soat)

Reja:

1. Bog'langan nutq va uni rivojlantirish vazifalari. FSMU texnologiyasidan foydalanib mavzuni yoriting.
2. Aqli zaif o'quvchilar bog'langan nutqining xususiyatlari."Munozara to'ri"metodiasosida mavzuni yoritish.
3. Nutqning dialogik shaklini rivojlantirish.(mustaqil ish tayyorlash)

23-mavzu: Ona tili darsida kar va zaif eshituvchilarda yozma ishlar va ularni o'tkazish metodikasi. (2 soat)

Reja:

1. Matnlarning hajmi va mazmuniga qo'yiladigan talablar. "Konvert " metodi asosida savollar tayyorlang
2. Bayon va insho yozdirish metodikasi.(1 soatlik dars ishlanmasi tuzing)

24-mavzu:Eshitishida nuqsoni bor o'quvchilarning so'zlashuv nutqini rivojlantirish. (2 soat)

Reja:

1. Nutqni rivojlantirish. "Sinkveyn texnologiyasi" foydalanib yoritib bering.
2. Bog'langan va so'zlashuv nutqni rivojlantirishga qo'yilgan dastur talablari. "Munozara to'ri"metodiasosida mavzuni yoritish
3. Dialog va suhbatlar o'tkazish uchun sharoitlarni o'zgartirish. "Konvert " metodi asosida savollar tayyorlang

25-mavzu:So'zlashuv nutqini shakllantirish usullari. (2 soat)

Reja:

1. Eshitishda muammolari bo'lgan bolalar nutqini o'stirish.
2. Nutq ustirish fanining maksadi, vazifalari. "Konvert " metodi asosida savollar tayyorlang
3. Eshitishda muammolari bo'lgan bolalarning so'zlashuv nutqni rivojlantirish. "Zigzag strategiyasi" metodi orqali yoritib bering
4. Eshitishda muammolari bo'lgan bolalarning nutqining rivojlanish xususiyatlari va bosqichlari. FSMU texnologiyasidan foydalanib mavzuni yoriting

26-mavzu: Yozma va og'zaki bog'langan nutqni rivojlantirish bo'yicha ish turlari. (2 soat)

Reja:

1. Bayon turlari, bayon uchun material tanlash, bayon yozishga tayyorgarlik ko'rish. "Munozara to'ri"metodiasosida mavzuni yoritish
2. Kar va zaif eshituvchi bolalar maktabida bayon yozishga o'rgatishning (1-soatlik dars ishlanmasi tayyorlang)
3. Rasm, rasmlar seriyasi bo'yicha insho yozish. "Konvert " metodi asosida savollar tayyorlang

27-mavzu:Tilga o'qitishning zamonaviy tizimini tasniflash. Kar o'quvchilarini tilga o'qitishning tarixiy tizimi haqida qisqacha suhbat mimik, yozma va sof og'zaki metodlar. (2 soat)

Reja:

1.Mustaqillik davrida eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar maktabida tilga o'qitish tizimini qayta qurish, nutqiy muloqot printsipi bo'yicha tilga o'qitish tizimi, nutqiy muhit yaratish. ""Kanvert" metodi orqali yoritib bering.
2. Tilga o'qitish tizimidagi nutq formalari. "Zigzag strategiyasi" metodi orqali yoritib bering.
3. Daktil nutqi: uni muloqot quroli sifatida nutqni shakllantirishdagi roli. "Skarabey" texnologiyasi asosida o'rganish.

28-mavzu: Kar va zaif eshituvchi bolalarda o'qish va nutqni rivojlantirish. (2 soat)

Reja:

1. Kichik va o'rta sinflarda o'qishga o'rgatish vazifalari, ketma-ketligi va murakkablashuvi.
2. O'qishga o'rgatish mazmuni va dastur talablari. "Baliq" skleti yordamida yoriting.
3. Bu bosqichda o'qish uchun beriladigan materialini xarakterini o'zgarishi. "Skarabey" texnologiyasi asosida o'rganish.
3. Qadimiy asar-idrok etishga tayyorgarlik. (Zakovat ko'rinishidagi darslar metodidan foydalanish).

29-mavzu:Eshitishi va kurishida nuqsoni bor bolalarning bog'langan nutqini rivojlantirish masalalari. (2 soat)

Reja:

1. O'qish va nutqni rivojlantirish. "Baliq" skleti yordamida yoriting.
2. Kichik va o'rta sinflarda o'qishga o'rgatish vazifalari, ketma-ketligi va murakkablashuvi.
3. O'qishga o'rgatish mazmuni va dastur talablari. "BAHS-MUNOZARA" metodi asosida ma'lumot bering

30-mavzu:Grammatika yuqori sinflarda grammatikani o'rgatish maqsadi. (2 soat)

Reja:

1. Dastur mazmuni va tarkibi. ijodini (Zakovat ko'rinishidagi darslar metodidan foydalanish).
2. 8 sinfda grammatika o'rgatish usullari. (1 soatlik mashg'ulot ishlanmasini tayyorlash).
3. Grammatik mavzu, qoida, tushunchalar ustida ishlash. «TANQIDIY TAFAKKUR» metodi asosida yoriting.

IV.Mustaqil ta`lim va mustaqil ishlar.

Mustaqil ta'limdan ko'zlangan maqsad va vazifalar - bu talabalarda mustaqil bilim olish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.

Mustaqil ta'lim amaliy mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rishdan tashqari fan dasturida ko'rsatilmagan, ammo fan bo'yicha talabaning bilim doirasini kengaytiruvchi qo'shimcha mavzular doirasida berilgan topshiriqlarni bajarishni o'z ichiga oladi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar maktabida tilga o'qitishning boshlang'ich davri mazmuni, o'ziga xos xususiyatlari.
2. Kar bolalar maktabida daktil nutqiga o'rgatish ishi mazmuni, uslublari.
3. Ta'lim jarayonida daktil nutqini yozma va og'zaki nutq bilan bog'liqligi.
4. Savodga o'rgatish darslarida olib boriladigan ta'lim ishining mazmuni.
5. Kar o'quvchilar maktabida o'qish darslarining o'ziga hosligi.
6. Zaif eshituvchi o'quvchilar maktabida sinfdan tashqari o'qish darslari.
7. Zaif eshituvchi o'quvchilarni og'zaki nutqini rivojlantirish bo'yicha ta'lim ishini tashkil etish.
8. Ona tili darslarida eshitishda nuqsoni bo'lgan o'quvchilarni lug'at boyligini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish.
9. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarning bog'langan nutqini shakllantirish bo'yicha ishni tashkil etish.
10. Zaif eshituvchi bolalarning so'zlashuv nutqini rivojlantirishda predmetli amaliy ta'lim darslarining ahamiyati.
11. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar maktabida ona tili o'qitish tizimining tavsifi.
12. Ona tili o'qitish maxsus metodikasi fanining nazariy asoslari.
13. Kar bolalar maktabida ona tiliga o'qitish ishlarini tashkil qilish.
14. Daktil nutqini o'qitish uslubiyati
15. Daktil nutqining ahamiyati va uni og'zaki, yozma nutq shakllari bilan munosabati.
16. Daktil nutqini o'qitishning mazmuni.
17. Og'zaki nutqqa o'rgatishning mazmunini ahamiyati.

18. Kar bolalarni og'zaki nutqini idrok etishga o'rgatish.
19. Ekspressiv og'zaki nutqqa o'rgatish.
20. Savodga o'rgatish uslubiyati.
21. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarni savodga o'rgatishning zamonaviy uslubi.
22. O'qishga o'rgatish uslubiyati.
23. Yozuvga o'rgatish uslubiyati.
24. Eshitishida nuqsoni mavjud bolalarning so'zlashuv nutqini shakllantirish uslubiyati.
25. So'zlashuv nutqini rivojlantirishning mazmuni, maqsadi, vazifasi.
26. Predmet-amaliy ta'lim darslarida so'zlashuv nutqini rivojlantirish bo'yicha ish turlari.
27. So'zlashuv nutqini rivojlantirish bo'yicha olib boriladiga ish turlari va ularni o'tkazish xususiyati.
28. Bog'langan nutqni rivojlantirish uslubiyati.
29. Bog'langan nutqni rivojlantirish mazmuni.
30. Bog'langan nutqni rivojlantirish bo'yicha olib boriladigan ish turlari.
31. O'qishga o'rgatish uslubiyati va unga zamonaviy yondoshish.
32. Tevarak-atrofni o'rganish yo'li bilan bolalar nutqini o'stirish.
33. Lug'at ustida ishlarning vazifasi va manbalari
34. Maxsus muassasalarda bolalarning bog'langan nutqini o'stirish.
35. O'quvchilarning bog'langan yozma nutqini o'stirish yo'llari, usullari.
36. Maxsus muassasalarda bayon va insho ustida ishlash metodikasi.
37. Maxsus muassasalarda ish qog'ozlari ustida ishlash metodikasi.
38. Og'zaki hikoyalash va yozma bayon.
39. Nutq-o'quvchilar tafakkurini o'stirishda muhim vositalardan biri.
40. O'quvchilar nutqini o'stirish borasida sintaktik ishlar, ularni o'tkazish metodikasi.
41. O'quvchilarning o'qish bo'yicha bilim, ko'nikma, malakalarini tekshirish, nazorat qilish, baholash yo'llari, shakllari, usullari.
42. O'qish darslarida bolalarning milliy istiqlol g'oyalarini tarkib toptirish ma'naviyatli, ma'rifatli qilib tarbiyalash yo'llari, usullari.
43. O'qish darslarining ta'limiy-tarbiyaviy, korreksion vazifalarini amalga oshirish yo'llari, usullari.
44. Ona tili darslarida grammatik o'yin va mashqlar o'tkazish yo'llari.
45. Diktant o'tkazish ishlari samaradorligini oshirish.
46. Ona tili darslarida lug'at ustida ishlash.
47. Boshlang'ich sinflarda so'z turkumlaridan biri ustida ishlash metodikasi.
48. Yuqori sinflarda so'z turkumlaridan biri ustida ishlash metodikasi.
49. Yozma ishlarni tekshirish, baholash, xatolar ustida ishlash metodikasi.
50. Orfografik bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirish yo'llari.
51. Ta'limiy xarakterdagi yozma ishlarni o'tkazish yo'llari, usullari.
52. Fonetik xatolar, ularni oldini olish, bartaraf etish yo'llari.
53. Gap ustida ishlash yo'llari, usullari.

54. Ona tili darslarida mustaqil ishlarni tashkil etish yo‘llari, usullari.
55. Tilning sintaktik qurilishini o‘rganishda o‘quvchilar nutqini o‘stirish yo‘llari, usullari.
56. O‘quvchilarni husnixatga o‘rgatish metodikasi.
57. Grammatika va imlo darslarida o‘quvchilarga individual va differensial yondashish
58. Zaif eshituvchi bolalar maktabida quyi va yuqori sinflarda grammatika va to‘g‘ri yozuv darslarini kuzatish.
59. Zaif eshituvchi bolalar maktabida imlo qoidasi ustida ishlash tizimini tahlil qilish.
60. Zaif eshituvchi bolalar maktabida Xatolar ustida ishlash darslariga reja-matn tuzish
61. Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalar maktabida nutqni rivojlantirish va o‘qish metodikasi.
62. O‘qish va sinfdan tashqari o‘qish darslarini tashkil etish.
63. Kitoblarni tanlash va tavsiya etish usullari.
64. Kar va zaif eshituvchi bolalar maktabida so‘zlashuv nutqini shakllantirish yo‘llari, metodik usullari.
65. Suhbat va dialoglarni o‘tkazish uchun xilma-xil sharoitlar yaratish ustida ishlash.
66. Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalar maktabida grammatikaga o‘rgatish mohiyati, usullari.
67. Grammatika kursining turli bo‘limlari: morfologiya,
68. Grammatika kursining turli bo‘limlari: siktaksis.
69. Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

Kurs ishi mavzulari:

1. Zaif eshituvchi bolalar maktabi ona tili dasturi va “Alifbe” darsligini tahlil qilish
2. Kar bolalar maktabda ona tili darslarini kuzatish va tahlil qilish
3. Zaif eshituvchi bolalar maktabida ona tili darslariga reja-matn tuzish
4. Kar bolalar maktabida ona tili darslarini kuzatish, tahlil qilish
5. Kar bolalar maktabda daktil nutqi darsiga reja-matn tuzish (Tayyorlov sinfi uchun)
6. Zaif eshituvchi bolalar maktabida daktil nutqi darsiga reja-matn tuzish (Tayyorlov sinfi uchun)
7. Kar bolalar maktabda daktil nutqi darsiga reja-matn tuzish (1 sinf uchun)
8. Zaif eshituvchi bolalar maktabida daktil nutqi darsiga reja-matn tuzish (1 sinf uchun)
9. Kar bolalar maktabida ona tili darsiga reja-matn tuzish (1-sinf uchun uchun)

10. Zaif eshituvchi bolalar maktabida ona tili darsiga reja-matn tuzish (1-sinf uchun uchun)
11. Maxsus maktabda ona tili darsiga reja-matn tuzish (3-sinf uchun uchun)
12. Dasturning “O‘qishga o‘rgatish” bo‘limi va “O‘qish” kitobini tahlil qilish
13. Zaif eshituvchi bolalar maktabida quyi va yuqori sinflarda o‘qish darslarini kuzatish, tahlil etish
14. Kar bolalar maktabida quyi va yuqori sinflarda o‘qish darslarini kuzatish, tahlil etish
15. Kar bolalar maktabida nutq o‘stirish darslarini kuzatish,tahlil etish
16. Zaif eshituvchi bolalar maktabida nutq o‘stirish darslarini kuzatish, tahlil etish
17. Kar bolalar maktabida PAT darslarini kuzatish,tahlil etish
18. Zaif eshituvchi bolalar maktabida mehnat darslarini kuzatish, tahlil etish
19. Zaif eshituvchi bolalar maktabida ona tili darslarida lug‘at ustida ishlash
20. Kar bolalar maktabida ona tili darslarida lug‘at ustida ishlash
21. Zaif eshituvchi bolalar maktabida turli janrdagi badiiy asarlar ustida ishlash
22. Kar bolalar maktabida turli janrdagi badiiy asarlar ustida ishlash
23. Zaif eshituvchi bolalar maktabida ona tili darslarida lug‘at ustida ishlash
24. Zaif eshituvchi bolalar maktabida quyi va yuqori sinflarda grammatika va to‘g‘ri yozuv darslarini kuzatish
25. Zaif eshituvchi bolalar maktabida imlo qoidasi ustida ishlash tizimini tahlil qilish
26. Zaif eshituvchi bolalar maktabida Xatolar ustida ishlash darslariga reja-matn tuzish
27. Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalar maktabida nutqni rivojlantirish va o‘qish metodikasi. O‘qish va sinfdan tashqari o‘qish darslarini tashkil etish. Kitoblarni tanlash va tavsiya etish usullari.
28. Kar va zaif eshituvchi bolalar maktabida so‘zlashuv nutqini shakllantirish yo‘llari, metodik usullari. Suhbat va dialoglarni o‘tkazish uchun xilma-xil sharoitlar yaratish ustida ishlash.
29. Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalar maktabida grammatikaga o‘rgatish mohiyati, usullari.
30. Grammatika kursining turli bo‘limlari, morfologiya, siktaksis.

3. **V.Fan o‘qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)**

«Maxsus Maxsus ona tilini o‘qitish texnologiyasi» o‘quv fanini o‘zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida talaba bakalavr:

Ona tili o‘qitish maxsus metodikasi fani maxsus metodika fanining tarkibiy qismi ekanligi; maxsus maktablarda ona tili o‘qitishning o‘ziga xos tomonlari; ona tili o‘qitishning umumiy va maxsus didaktik tamoyillari, mazmuni; eshitishida nuqsoni bo‘lgan o‘quvchilarga ona tili o‘qitish maxsus

	metodikasining asosiy bo'limlari bo'yicha (og'zaki va yozma, daktil nutqini shakllantirish, savodga o'rgatish, o'qishga o'rgatish, grammatika va imloga o'rgatish,) ta'limiy-tarbiyaviy, korreksion-rivojlantiruvchi ishlarni tashkil etish shakllari, usullarini; ona tili darslarida eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar nutqini o'stirish metodikasi; maxsus maktablarda savodga o'rgatish metodikasini; maxsus maktabda o'qishga o'rgatish metodikasini; maxsus maktabda grammatika va imloga o'rgatish metodikasini *bilishi kerak;* maxsus maktablarda ona tili darslarini rejalashtirish; eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar maktablarida «Ona tili» darslarini tahlil qila olish; «Ona tili» darslari uchun an'anaviy va noan'anaviy darslar ishlanmalarini tuza olish hamda ona tili darslarini o'tish *ko'nikmalariga;* eshitishda nuqsoni bo'lgan o'quvchilarni ona tiliga o'qitish uchun didaktik materiallarni tanlash; ona tili bo'yicha sinfdan tashqari ishlarni tashkil eta olish va tadbirlarni o'tkaza olish;ona tili darslaridan eshitishda nuqsoni bo'lgan o'quvchilarni tarbiyalash va rivojlantirish vositasi sifatida foydalanish *malakalariga ega bo'lishi lozim.*
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha topshiriqni bajarish. **Talabalar bilimini baholash.** Fan bo'yicha talabalar bilimi 100 ballik tizimda baholanadi. Shundan joriy nazorat va oraliq nazorat uchun 50 ball, yakuniy nazorat uchun 50 ball ajratiladi. **Joriy nazorat.** Joriy nazorat semestr davomida amaliy mashg'ulotlariga ajratilgan soatlar (juftlik) dan kelib chiqqan holda umumiy 30 ball bilan baholanadi. Jami 15 ta amaliy mashg'ulotlari bo'yicha o'zlashtirish natijalari 100 ballik tizimda 30 ball bilan baholanadi. 1-joriy nazorat 15 ball. 2-joriy nazorat 15 ball. **Oraliq nazoratlar.** Oraliq nazoratlar semestr davomida ma'ruza mashg'uloti o'quv soatidan kelib chiqqan holda o'tkaziladi (2-4 kreditli fanlarda 1 marta, 6 kreditli fanlarda 2 marta oraliq nazorat o'tkaziladi). Oraliq nazorati 100

	ballik tizimda 20 ball bilan baholanadi. Oraliq nazorat ishi tarkibiga mustaqil ta'lim topshirig'i kiritiladi. Oraliq va joriy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to'plagan talabalarga yakuniy nazorat topshirishga ruxsat beriladi. **Yakuniy nazorat (chiqish nazorati)** Yakuniy nazorat yozma shaklida o'tkaziladi. Talabaning yakuniy nazoratdagi o'zlashtirishi 100 ballik tizimda 50 ball bilan baholanadi va yakuniy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to'plagan talabalar fanni o'zlashtirgan hisoblanadi.
6.	**VIII. Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati** **Asosiy adabiyotlar** 1. Z.Mamaradjabova «Ona tili o'qitish maxsus metodikasi» ma'ruzalar matni T., 2002 y.300 bet. 2.X.G.Gulomova,«Zaif eshituvchi o'quvchilar maktabi uchun ona tili bo'yicha o'quv dasturi». Toshkent. 1998 y.260 bet. 3. G'offorova G., «Nutq o'stirish mashg'ulotlari». T., 1995 y. 250 bet. 4. G.Eshturdieva. «1-sinfda savod o'rgatish darslari». T., 1996 y. 170 bet. **Qo'shimchaadabiyotlar** 1.Mirziyoev Sh.M. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi farmoni. T.: "Adolat", 2017. 2.Mirziyoev Sh.M. Konstitutsiya – erkin va farovon hayotimiz, mamlakatimizni yanada taraqqiy ettirishning mustahkam poydevori. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganini 25 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruzasi 2017 7 dekabr. T.: "O'zbekiston", 2018. 3.Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib – intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir raxbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisdagi O'zbekiston Republikasi Prezidentining nutqi. T.:- "O'zbekiston", 2017 yil. 4. Raxmanova V.S. Ona tili o'qitish maxsus metodikasi. - T.: IQTISOD-MOLIYa, 2007. -230.b. 5. Qosimova K., Machonov S., G'ulomova X., Yo'ldosheva Sh., Sariev Sh. Ona tili o'qitish metodikasi. - T.: NOShIR, 2009.-250.b. 6.Pauline Davis, LaniFlorani, Judith Aron Rubin. Teaching Strategies and Approaches for Pupils with Special Educational Needs:A Scoping Study, Child Art Therapy 25th Anniversary Edition Research America-2010. 7. J.A.Rubin Bolalar art terapiyasi 2012. 8. Susan Losel The Intersection of ARTs education and special education 2012 Internet saytlari: